

Đảng Cộng sản Việt Nam vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về hội nhập quốc tế trong giai đoạn hiện nay

Phan Thị Thanh Hương*

TÓM TẮT

Từ khá sớm, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nhận thức được ý nghĩa và tầm quan trọng của hội nhập quốc tế để góp phần vào công cuộc giải phóng dân tộc và phát triển đất nước, giữ gìn hòa bình, ổn định khu vực. Theo Người, quá trình hội nhập quốc tế nhằm đem lại nhiều lợi thế cho cuộc đấu tranh giành, giữ độc lập dân tộc, phát triển đất nước. Ngày nay, vấn đề hội nhập quốc tế trở thành yêu cầu cấp thiết của từng quốc gia, từng dân tộc và diễn ra ngày càng sâu rộng, thâm nhập vào sâu trong từng lĩnh vực, ngành nghề khác nhau. Có thể nói, quá trình hội nhập quốc tế có ảnh hưởng đến hầu hết các quốc gia trên thế giới, nếu chúng ta đơn độc, tách khỏi dòng chảy này của thế giới thì có thể bị ảnh hưởng không nhỏ đến sự phát triển của đất nước. Do đó, việc tăng cường vận dụng các quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh vào quá trình hội nhập quốc tế hiện nay có ý nghĩa khá sâu sắc. Đây là một trong những động lực vô cùng quan trọng, góp phần thúc đẩy mối quan hệ ngoại giao và hội nhập quốc tế của Việt Nam lên tầm cao mới, ngày càng bền chắc hơn, sâu rộng hơn, hiệu quả hơn, đặc biệt là hội nhập kinh tế quốc tế. Chính vì lý do đó, việc tăng cường nghiên cứu Đảng Cộng sản Việt Nam vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về hội nhập quốc tế trong giai đoạn hiện nay là vấn đề cần thiết, giúp cho việc đi ra đường lối, chủ trương của Đảng thêm sâu sát hơn, hiệu quả hơn.

Từ khóa: Đảng Cộng sản Việt Nam, vận dụng, tư tưởng Hồ Chí Minh, hội nhập quốc tế, hiện nay

ĐẶT VẤN ĐỀ

Hiện nay, quá trình hội nhập quốc tế trên thế giới diễn ra ngày càng sâu rộng, nó thâm nhập vào từng ngõ ngách ngành nghề khác nhau. Đặc biệt, việc hội nhập quốc tế là sợi dây kết nối các quốc gia “ngồi” lại gần nhau hơn và cùng nhau phát triển, cùng nhau giải quyết, khắc phục các vấn đề thiên tai, dịch bệnh... trên thế giới. Đồng thời, một quốc gia khi rời dòng chảy này, rẽ sang hướng khác thì sẽ bị ảnh hưởng không nhỏ đến quá trình phát triển đất nước. Lúc sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã sớm nhận thức được ý nghĩa và tầm quan trọng của hội nhập quốc tế để góp phần vào công cuộc giải phóng dân tộc và phát triển đất nước, giữ gìn hòa bình, ổn định khu vực. Người đã đề ra nhiều quan điểm liên quan đến vấn đề này. Ngày nay, những quan điểm mà Người để lại vẫn còn nguyên giá trị to lớn, góp phần định hướng cho đất nước hội nhập quốc tế, phát triển theo hướng bền vững. Chính vì lý do đó, tác giả muốn tập trung nghiên cứu sâu vào những luận điểm cơ bản của Chủ tịch Hồ Chí Minh về hội nhập quốc tế. Từ đó làm rõ Đảng vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong quá trình hội nhập quốc tế hiện nay như thế nào? Và cuối cùng là đề ra một số giải pháp tiếp tục vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về hội nhập quốc tế trong giai đoạn hiện nay.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Để thực hiện đề tài này, tác giả sử dụng chủ yếu phương pháp lịch sử và logic. Trong đó, phương pháp lịch sử được sử dụng nhằm trình bày các vấn đề lịch sử liên quan đến những quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh theo đúng trình tự thời gian. Phương pháp logic được sử dụng nhằm kết nối các vấn đề lại với nhau thành một khối thống nhất, mạch lạc, logic. Ngoài ra, tác giả còn sử dụng nhiều phương pháp khác nhau như: phân tích, tổng hợp... để làm rõ hơn cho đề tài này.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

Những luận điểm cơ bản của Chủ tịch Hồ Chí Minh về hội nhập quốc tế

Tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về hội nhập quốc tế là các quốc gia trên thế giới phải đoàn kết lại, hỗ trợ, giúp đỡ lẫn nhau cả trong đấu tranh giành độc lập dân tộc và xây dựng, phát triển đất nước sau khi giành được độc lập. Theo Người, quá trình hội nhập quốc tế nhằm đem lại nhiều lợi thế cho cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc, phát triển đất nước, cụ thể trên các luận điểm sau đây:

Thứ nhất, tranh thủ mọi nguồn lực từ bên ngoài để đấu tranh giải phóng dân tộc

Trường Đại học Bách Khoa,
ĐHQG-HCM, Việt Nam

Liên hệ

Phan Thị Thanh Hương, Trường Đại học
Bách Khoa, ĐHQG-HCM, Việt Nam

Email: thanhhuong92@hcmut.edu.vn

Lịch sử

- Ngày nhận: 23-8-2023
- Ngày chấp nhận: 16-10-2023
- Ngày đăng: 15-11-2023

DOI:

<https://doi.org/10.32508/stdjssh.v7iS1.930>

Bản quyền

© ĐHQG Tp.HCM. Đây là bài báo công bố mở được phát hành theo các điều khoản của the Creative Commons Attribution 4.0 International license.

Trích dẫn bài báo này: Hương P T T. Đảng Cộng sản Việt Nam vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về hội nhập quốc tế trong giai đoạn hiện nay. *Sci. Tech. Dev. J. - Soc. Sci. Hum.* 2023; 7(S1):S98-S104.

Trong quá trình tìm đường cứu nước, giải phóng dân tộc, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã sớm nhận thức được rằng các nước đế quốc vừa tranh giành, vừa đoàn kết với nhau để đàn áp, bóc lột các dân tộc thuộc địa. Do đó, để giành thắng lợi, các dân tộc thuộc địa, các giai cấp bị áp bức ở thuộc địa cũng như ở chính quốc phải liên kết với nhau đấu tranh để tạo nên sức mạnh tổng hợp. Theo Người cách mạng dân tộc ở các nước thuộc địa có thể giành thắng lợi trước cách mạng ở chính quốc, tạo thuận lợi cho phong trào cách mạng ở chính quốc phát triển và giành độc lập, Người nhấn mạnh “An Nam dân tộc cách mệnh thành công thì tư bản Pháp yếu, tư bản Pháp yếu thì công nông Pháp làm giai cấp cách mệnh cũng dễ” [1, tr.287].

Từ lý do đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh xác định cách mạng Việt Nam là một bộ phận không thể tách rời của cách mạng thế giới, cùng với cách mạng thế giới giải phóng con người khỏi áp bức, bóc lột, Người nhìn nhận đó là mối quan hệ biện chứng, tương tác với nhau. Việt Nam tiếp nhận sự ủng hộ, giúp đỡ của cách mạng thế giới và Việt Nam cũng có nghĩa vụ quốc tế “nhân dân ta chiến đấu hy sinh chẳng những vì tự do, độc lập riêng của mình, mà còn vì tự do, độc lập chung của các dân tộc và hòa bình trên thế giới” [2, tr.12]. Như vậy, hội nhập quốc tế sẽ giúp Việt Nam có thêm nguồn lực, sự hỗ trợ trong quá trình đấu tranh giải phóng dân tộc. Đồng thời, Việt Nam cũng góp sức mình vào cuộc đấu tranh chung của các dân tộc thuộc địa trên thế giới.

Thứ hai, trong quá trình thực hiện hội nhập quốc tế phải luôn giữ vững nền độc lập của dân tộc và tăng cường phát triển đất nước

Có thể nói, nhân dân Việt Nam đều mong muốn hòa bình và kiên quyết chiến đấu đến cùng để giành độc lập dân tộc, xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, hữu nghị, cùng với bạn bè trên thế giới giữ gìn nền hòa bình, độc lập ấy. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định “nhân dân Việt Nam anh dũng chiến đấu mục đích là thực hiện một nước hòa bình, độc lập, thống nhất, dân chủ, tự do” [3, tr.474]. Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng việc mở rộng quan hệ hợp tác với các nước là việc tất yếu phải làm, không chỉ trong chiến đấu giành độc lập, mà còn trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội thì cần có sự hợp tác nhiều hơn, rộng hơn cả song phương và đa phương. Hợp tác theo phương châm “thêm bạn, bớt thù”, trước hết là các nước anh em trong “phe xã hội chủ nghĩa”, các quốc gia yêu chuộng hòa bình trên thế giới và các quốc gia có cùng lợi ích chung. Khi chúng ta đã hội nhập với thế giới, chúng ta sẽ tranh thủ được sự ủng hộ của thế giới về tinh thần và vật chất, đồng thời Việt Nam có nhiều cơ hội để giao lưu, trao đổi hàng hóa, Người nói: “Chúng tôi cần nhiều dụng cụ, máy móc và hàng hóa của các nước,... và

chúng tôi có thể cung cấp cho những nước ấy lương thực, cây công nghiệp và khoáng sản. Quan hệ buôn bán giữa nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa và Nhật Bản, nếu được cải thiện, có nhiều triển vọng tốt đẹp, có lợi cho nhân dân cả hai nước” [1, tr.293].

Ngoài hợp tác kinh tế, quá trình hội nhập quốc tế còn bàn đến nhiều lĩnh vực khác nhau nhằm hội nhập toàn diện, phát triển toàn diện đất nước, tránh khập khiễng, phiến diện. Bên cạnh đó, để giữ vững nền độc lập, ổn định đất nước, Người chú trọng đến công tác bảo vệ cửa biển của nước nhà, nơi thông thương, trao đổi hàng hóa thuyền bè các nước. Người nhấn mạnh đồng bằng là nhà, mà biển là cửa. Giữ nhà mà không giữ cửa có được không? Kê gian tế vào chỗ nào trước? Nó vào ở cửa trước. Vì vậy ta phải giáo dục cho đồng bào biết bảo vệ bờ biển, vì bọn địch thường thả bọn mật thám, gián điệp vào tìm chỗ ẩn núp ở miền biển để phá phách. Nếu để nó lọt vào, thì người bị thiệt hại trước là đồng bào miền biển. Đồng bào miền biển là người canh cửa cho Tổ quốc, góp phần giữ vững nền độc lập dân tộc, chủ quyền đất nước. Qua đây, chúng ta thấy rằng, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã sớm quan tâm đến vấn đề hội nhập quốc tế. Điều này sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho việc giữ vững nền độc lập dân tộc, chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ và phát triển đất nước.

Thứ ba, hội nhập quốc tế phải luôn chú ý đến tiếp thu những thành tựu khoa học - kỹ thuật của các nước trên thế giới, góp phần cho sự phát triển của Việt Nam

Chủ tịch Hồ Chí Minh hết sức coi trọng việc học tập, áp dụng và phát triển khoa học - kỹ thuật, xem khoa học kỹ thuật là tố chất bên trong để mang lại hàng hóa chất lượng, đáp ứng yêu cầu của các nước trên thế giới, Chủ tịch Hồ Chí Minh nhắc nhở cán bộ, công nhân phải ra sức học tập văn hóa và kỹ thuật, bởi vì “máy móc ngày càng tinh xảo, nếu không có trình độ văn hóa và kỹ thuật thì không thể điều khiển được” [4, tr.459], ngoài việc học hỏi, hiểu được khoa học - kỹ thuật còn phải biết vận dụng phát triển, cải tiến những tiến bộ khoa học đó vào điều kiện cụ thể của Việt Nam, không nên rập khuôn mà phải có sự sáng tạo ở từng lĩnh vực cụ thể như nông nghiệp, công nghiệp, thương nghiệp, Người cho rằng “muốn cải tiến tổ chức lao động cũng phải biết phương pháp tổ chức và có kinh nghiệm tổ chức” [4, tr.527]. Do đó, phải không ngừng học hỏi, tiếp thu kinh nghiệm của thời đại để tăng cường cải tiến kỹ thuật nhằm đem lại hiệu quả cao nhất trong công việc.

Hội nhập quốc tế sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho Việt Nam tiếp thu thành tựu khoa học - kỹ thuật tiên tiến của các nước trên thế giới, trong điều kiện khoa học đang tiến bộ vượt bậc và thiết lập các quan hệ sản xuất mới phù hợp với lực lượng sản xuất, Việt Nam cũng không nằm ngoài mối quan hệ đó, Người khẳng

định “nước Việt Nam dành sự tiếp nhận thuận lợi cho đầu tư của các nhà tư bản, nhà kỹ thuật nước ngoài trong tất cả các ngành kỹ nghệ của mình” [5, tr.523], tất nhiên là cần phải có một đội ngũ cán bộ, công nhân có trình độ, kỹ thuật tiên tiến biết ứng dụng, sử dụng khoa học kỹ thuật phù hợp với hoàn cảnh của đất nước Việt Nam, từ đó Chủ tịch Hồ Chí Minh căn dặn trí thức Việt Nam cần phải học hỏi nhiều hơn về khoa học – kỹ thuật để về áp dụng cho Việt Nam.

Như vậy, mục tiêu của việc hợp tác quốc tế nhằm đi tắt, đón đầu, tiếp thu những thành quả khoa học thế giới, áp dụng vào nhiều lĩnh vực ở Việt Nam. Điều này giúp chúng ta giảm sử dụng sức người, thay vào đó là tăng cường sử dụng máy móc, thiết bị kỹ thuật tiên tiến vào trực tiếp trong quá trình sản xuất, giúp giảm chi phí sản xuất, đạt được năng suất cao hơn, chất lượng tốt hơn.

Thứ tư, hợp tác quốc tế phải luôn đảm bảo giữ vững nguyên tắc hòa bình, độc lập của mỗi quốc gia.

Trong công cuộc giải phóng dân tộc của Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh hết sức xem trọng vấn đề đoàn kết, đoàn kết dân tộc và đoàn kết quốc tế, về đoàn kết dân tộc, Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng “Đại đoàn kết tức là trước hết phải đoàn kết đại đa số nhân dân, mà đại đa số nhân dân là công nhân, nông dân và các tầng lớp nhân dân lao động khác. Đó là nền gốc của đại đoàn kết. Nó cũng như cái nền của nhà, cái gốc của cây. Nhưng đã có nền vững, gốc tốt, còn phải đoàn kết các tầng lớp nhân dân khác” [6, tr.244], đó là sự đoàn kết của tất cả các tầng lớp nhân dân lại với nhau, cùng nhau đấu tranh giành độc lập cho đất nước; về đoàn kết quốc tế là sự đoàn kết trong phong trào cộng sản, đoàn kết giữa các nước xã hội chủ nghĩa và các dân tộc bị áp bức đứng lên giành độc lập, giải phóng quốc gia, dân tộc khỏi áp bức, bóc lột, Người khẳng định “cuộc đấu tranh kiên quyết của các dân tộc bị áp bức nhất định sẽ đánh bại bọn đế quốc thực dân. Chủ nghĩa xã hội cuối cùng sẽ toàn thắng trên khắp thế giới” [4, tr.674]. Sau khi giành độc lập, cần phải đoàn kết, hợp tác hơn nữa, trong mỗi đoàn kết đó bao gồm cả các quốc gia giành độc lập, nhân dân ở chính quốc, các nước láng giềng... tạo thành nền tảng vững chắc như “móng của nền nhà, gốc của cây” để giữ gìn nền độc lập ấy.

Có thể nói, đây là chủ trương khá quan trọng, làm nền tảng để hợp tác các nước trên thế giới một cách thân thiện, cùng phát triển, hòa bình, hữu nghị, giúp đỡ lẫn nhau. Chủ tịch Hồ Chí Minh kiên quyết “tiếp tục cố gắng giữ gìn hòa bình thế giới và phát triển quan hệ hữu nghị và sự hợp tác giữa các nước trên cơ sở những nguyên tắc chung sống hòa bình. Những cố gắng này phù hợp với nguyện vọng của nhân dân hai nước” [7, tr.625]. Điều này, thể hiện tinh thần hợp

tác cùng phát triển với các nước dân chủ trên thế giới, Việt Nam đã đề ra nhiều chủ trương nhằm tạo nhiều điều kiện thuận lợi cho quá trình hợp tác lâu dài, cùng phát triển với các quốc gia trên thế giới.

Như vậy, theo Hồ Chí Minh, hội nhập quốc tế sẽ tạo nhiều điều kiện thuận lợi cho Việt Nam để đấu tranh giải phóng dân tộc, giữ vững độc lập, chủ quyền lãnh thổ, góp phần phát triển đất nước, tiếp thu thêm thành quả khoa học, kỹ thuật trong quá trình phát triển, đem lại môi trường hòa bình cùng phát triển. Do đó, Đảng Cộng sản Việt Nam không ngừng vận dụng, phát triển sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về hội nhập quốc tế vào tình hình Việt Nam hiện nay.

Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong lãnh đạo hội nhập quốc tế của Đảng hiện nay

Hội nhập quốc tế là vấn đề tất yếu, khách quan trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước của Đảng và Nhà nước ta. Trong thời đại hiện nay, trước sự phức tạp, đan xen vừa hợp tác, vừa đấu tranh của nhiều quốc gia trên thế giới càng khẳng định vai trò của hợp tác sâu, rộng quốc tế hết sức quan trọng nhằm thúc đẩy phát triển đất nước. Giữ gìn hòa bình và hợp tác quốc tế là xu thế chung toàn cầu trong điều kiện hiện nay.

Nhìn lại lịch sử hợp tác quốc tế của Đảng ta từ Đại hội lần thứ VI (năm 1986) đến nay, Đảng ta đã vận dụng tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về hội nhập quốc tế và đạt được nhiều thành tựu quan trọng, cụ thể:

Đảng ta vận dụng quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về hội nhập quốc tế nhằm giữ vững nền độc lập của dân tộc và phát triển đất nước

Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về hội nhập quốc tế, Đại hội VI, Đảng ta xác định đổi mới toàn diện đất nước, thực hiện mở cửa hội nhập quốc tế, đưa ra nhiều chính sách đối ngoại, xây dựng nền kinh tế hàng hóa nhiều thành phần, kêu gọi các nước đầu tư vào Việt Nam. Nghị quyết Đại hội nêu rõ: phải tranh thủ mở mang quan hệ kinh tế trên nguyên tắc bình đẳng, cùng có lợi và thực hiện tăng cường, mở rộng quan hệ hữu nghị với các nước trên thế giới. Đến Đại hội VIII, Đảng nhấn mạnh việc chúng ta phải “giữ vững độc lập tự chủ đi đôi với việc mở rộng hợp tác quốc tế, đa phương hóa, đa dạng hóa quan hệ đối ngoại...tranh thủ tối đa nguồn lực bên ngoài” [8, tr.340]. Đến Đại hội X, Đảng ta tái khẳng định chủ trương chủ động và tích cực hội nhập kinh tế quốc tế và nêu định hướng “đồng thời mở rộng hợp tác quốc tế trên các lĩnh vực khác” [9, tr.123]. Nghị quyết của Đảng nêu rõ: “Phát huy cao độ nội lực, đồng thời ra sức tranh thủ ngoại lực, kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại trong điều kiện mới... coi trọng huy động các nguồn

ngoại lực, thông qua hội nhập và hợp tác quốc tế, tranh thủ các nguồn lực bên ngoài để phát huy nội lực mạnh hơn, nhằm tạo ra sức mạnh tổng hợp để phát triển đất nước nhanh và bền vững, trên cơ sở giữ vững độc lập dân tộc và định hướng xã hội chủ nghĩa” [10, tr.179].

Tiếp tục phát huy thành quả của các kỳ Đại hội trước, Đại hội XI, XII của Đảng ta xác định mục tiêu “Chủ động, tích cực hội nhập kinh tế quốc tế” đồng thời xây dựng lộ trình phát triển kinh tế đến năm 2020, thúc đẩy quan hệ hợp tác toàn diện và có hiệu quả với các nước trong Hiệp hội các Quốc gia Đông Nam Á, các nước châu Á - Thái Bình Dương... Cùng cố và phát triển quan hệ hợp tác song phương tin cậy với các đối tác chiến lược; khai thác có hiệu quả các cơ hội và giảm tối đa những thách thức trong điều kiện mới.

Đến Đại hội lần thứ XIII, Đảng ta đã có bước phát triển hơn về nhận thức, đã xác định rõ hơn, cụ thể hơn là phải “bảo đảm lợi ích tối cao của quốc gia - dân tộc trên cơ sở các nguyên tắc cơ bản của Hiến chương Liên hiệp quốc và luật pháp quốc tế, bình đẳng, hợp tác, cùng có lợi” [11, tr.161-162]. Trong quá trình hội nhập, sợi dây liên kết với các nước ngày càng siết chặt hơn, sự phụ thuộc của các quốc gia ngày càng tăng và chịu sự ràng buộc của luật chung. Như vậy, các quốc gia phải đảm bảo lợi ích cho dân tộc mình trên nền tảng Hiến chương Liên hiệp quốc cùng với luật pháp quốc tế, nhằm xây dựng môi trường hợp tác hữu nghị, bình đẳng với nhau và cùng có lợi. Qua đây, Đại hội XIII đã đưa ra quan điểm tương đối phù hợp với tình hình của thế giới lúc bấy giờ. Bên cạnh đó, để quá trình hội nhập quốc tế đạt được kết quả cao, Đại hội XIII đã nhấn mạnh đến việc đào tạo cán bộ phải có tâm, có tầm, không ngừng “nâng cao bản lĩnh, phẩm chất, năng lực, phong cách chuyên nghiệp, đổi mới sáng tạo của đội ngũ cán bộ làm công tác đối ngoại và hội nhập quốc tế” [11, tr.165].

Như vậy, qua các kỳ đại hội, Đảng ta đã có sự vận dụng quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về hội nhập quốc tế nhằm giữ vững nền độc lập của dân tộc và phát triển đất nước và đạt được nhiều thành tựu quan trọng.

Đảng ta vận dụng quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về việc tiếp thu những thành tựu khoa học - kỹ thuật của các quốc gia trên thế giới

Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về việc tiếp thu những thành tựu khoa học - kỹ thuật của các quốc gia trên thế giới, từ sau Đại hội VI, Đảng ta xác định đổi mới toàn diện đất nước, kêu gọi các nước đầu tư vào Việt Nam, đặc biệt là các nước có khoa học kỹ thuật hiện đại. Nghị quyết Đại hội nêu rõ “tranh thủ mở mang quan hệ kinh tế và khoa học kỹ thuật với các nước thế giới thứ ba, các nước công nghiệp phát triển,

các tổ chức quốc tế và tư nhân nước ngoài”. Đồng thời, Đảng ta xác định, cần phải xúc tiến và hoàn thành việc xác định “chiến lược phát triển khoa học và kỹ thuật” [8, tr.58]. Đại hội còn nhấn mạnh việc “mở rộng và nâng cao hiệu quả hợp tác quốc tế về khoa học và kỹ thuật. Thông qua các hợp tác để nhanh chóng nắm bắt các thành tựu khoa học, kỹ thuật, tránh lãng phí do nghiên cứu trùng lặp. Gắn chặt hợp tác khoa học kỹ thuật với hợp tác kinh tế” [8, tr.61]. Đến đại hội VII, Đảng nhấn mạnh việc “chúng ta đã tiếp thu và làm chủ được các công nghệ nhập từ nước ngoài. Tiềm lực khoa học công nghệ tăng lên” [8, tr.171]. Không dừng lại ở đó, Đại hội VIII, Đảng ta đã “tiếp thu được các thành tựu khoa học và công nghệ thế giới, lựa chọn và làm chủ công nghệ chuyển giao vào Việt Nam” [8, tr.406]. Bên cạnh đó, Đại hội X, Đảng nhấn mạnh phải “đẩy mạnh hội nhập quốc tế trong lĩnh vực khoa học và công nghệ. Nâng cao chất lượng và khả năng thương mại của các sản phẩm khoa học và công nghệ” [9, tr.115]. Đến Đại hội XIII của Đảng đã khẳng định: “Tiếp tục thực hiện nhất quán chủ trương khoa học và công nghệ là quốc sách hàng đầu, là động lực then chốt để phát triển lực lượng sản xuất hiện đại” [11, tr.140]. Đại hội còn chủ trương “đẩy mạnh và nâng cao chất lượng, hiệu quả hội nhập quốc tế trong các lĩnh vực xã hội, môi trường, khoa học và công nghệ” [11, tr.164]. Qua đây, chúng ta thấy rằng, Đảng ta vận dụng quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về việc tiếp thu những thành tựu khoa học - kỹ thuật của các quốc gia trên thế giới. Việc hợp tác quốc tế về khoa học - công nghệ đã và đang góp phần đáng kể vào việc tăng cường tiềm lực, nâng cao trình độ nghiên cứu và đặc biệt là góp phần giải quyết các vấn đề khoa học - công nghệ, phục vụ phát triển kinh tế - xã hội ở nước ta.

Đảng ta vận dụng quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về hợp tác quốc tế để giữ gìn nền hòa bình

Vận dụng quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về hợp tác quốc tế để giữ gìn nền hòa bình, Đại hội VII, Đảng ta xác định đường lối độc lập, tự chủ, đa phương hóa, đa dạng hóa quan hệ đối ngoại với phương châm “Việt Nam muốn là bạn với tất cả các nước trong cộng đồng thế giới, phấn đấu vì hòa bình, độc lập và phát triển” [12, tr.147], tích cực tham gia vào cộng đồng thế giới, xác định sản xuất các hàng hóa phục vụ xuất khẩu, gắn sản xuất với tiêu dùng và xuất khẩu ra thị trường thế giới, đồng thời tham gia vào các tổ chức quốc tế như: Quỹ tiền tệ, ngân hàng thế giới, ngân hàng phát triển châu Á và các tổ chức Châu Á - Thái Bình Dương... Đây là các tiền đề để nước ta gia nhập sâu hơn vào kinh tế thế giới. Đại hội lần thứ VIII (năm 1996), Đảng ta đã tích cực hơn, đã năng động hơn trong công tác đối ngoại, hội nhập quốc tế trên

nhiều phương diện khác nhau, trong giai đoạn này, Việt Nam đã tham gia tổ chức Diễn đàn hợp tác Á - Âu tháng 6/1996; trở thành thành viên Diễn đàn hợp tác kinh tế châu Á - Thái Bình Dương tháng 11/1998; tháng 7/2000, Việt Nam ký Hiệp định Thương mại với Hoa Kỳ. Đây là sự biểu hiện sinh động trong việc hiện thực hóa quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh, chủ trương của Đảng và Nhà nước ta trong lĩnh vực hội nhập quốc tế. Trong nhiệm kỳ Đại hội IX (năm 2001), ngày 27/11/2001, Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 07-NQ/TW về hội nhập kinh tế quốc tế. Đây là văn kiện quan trọng liên quan trực tiếp đến chính sách hội nhập kinh tế quốc tế của Việt Nam, đây là sự kế thừa có phát triển trên tầm cao mới theo quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về hội nhập kinh tế quốc tế trong điều kiện lịch sử cụ thể của Việt Nam và quan hệ quốc tế. Từ đại hội này, Đảng đã chú trọng hơn vấn đề hội nhập kinh tế quốc tế, chủ động hơn trong công việc. Đến Đại hội X, Đảng ta xác định “chúng ta thực hiện nhất quán đường lối đối ngoại độc lập tự chủ, hòa bình, hợp tác và phát triển; chính sách đối ngoại rộng mở, đa phương hóa, đa dạng hóa các mối quan hệ quốc tế...tôn trọng độc lập, chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ của nhau” [9, tr.33]. Sau đó, Đại hội XIII, Đảng chủ trương “chủ động, tích cực hội nhập quốc tế, giải quyết tốt mối quan hệ giữa độc lập, tự chủ và hội nhập quốc tế” [6, tr.164], thúc đẩy hội nhập sâu rộng, toàn diện vì lợi ích quốc gia, dân tộc, bảo đảm độc lập, tự chủ, chủ quyền quốc gia. Như vậy, Đảng ta vận dụng quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về hợp tác quốc tế để giữ gìn nền hòa bình, ổn định đất nước và khu vực, tạo điều kiện cho quá trình hội nhập quốc tế thêm sâu, rộng, bền vững hơn.

Tóm lại, qua các nhiệm kỳ Đại hội, Đảng ta đã và đang tiếp tục vận dụng, phát triển sáng tạo tư tưởng hội nhập quốc tế của Hồ Chí Minh nhằm giữ vững nền độc lập của dân tộc và phát triển đất nước, tiếp thu những thành tựu khoa học - kỹ thuật của các quốc gia trên thế giới, hợp tác quốc tế để giữ gìn nền hòa bình. Điều này góp phần xây dựng cuộc sống no ấm, hạnh phúc cho mọi nhà, mọi người và giúp nước nhà ngày càng phát triển thịnh vượng hơn.

Một số giải pháp tiếp tục vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong quá trình hội nhập quốc tế ở Việt Nam hiện nay

Một là, nhận thức đúng đắn giá trị tư tưởng Hồ Chí Minh về hội nhập quốc tế

Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh nói chung và các quan điểm về quan hệ quốc tế nói riêng có giá trị vô cùng to lớn và sâu sắc nhưng không phải là bất biến, tùy vào từng giai đoạn cách mạng Đảng ta

đã vận dụng một cách linh hoạt, mềm dẻo trong quan hệ quốc tế. Tuy nhiên, sự vận dụng các giá trị của tư tưởng Hồ Chí Minh trong quan hệ quốc tế vừa mang tính bảo vệ đất nước, vừa tham gia hội nhập sâu rộng, tranh thủ sự ủng hộ của quốc tế để phát huy các thế mạnh của Việt Nam trên các lĩnh vực kinh tế, chính trị, xây dựng niềm tin với các đối tác, xây dựng Việt Nam trở thành hình ảnh tốt đẹp trong lòng bạn bè quốc tế.

Hai là, vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong xây dựng mối quan hệ hợp tác, hòa bình, hữu nghị và phát triển khoa học công nghệ

Đảng ta đã vận dụng các quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh một cách linh hoạt, có chọn lọc đối với từng đối tác, xây dựng mối quan hệ hòa bình, hữu nghị trong suốt thời gian qua. Từ đó đã đưa đất nước ta trở thành quốc gia được bạn bè năm châu yêu mến. Đây là sự vận dụng khéo léo của Đảng ta để Việt Nam có được “cơ đồ” như hôm nay. Song, chúng ta cần nghiên cứu vận dụng tư tưởng của Người vào quá trình thiết lập mối quan hệ hòa bình, hữu nghị, vừa bảo đảm cho đất nước phát triển theo hướng hiện đại vừa bảo vệ đất nước từ xa, tránh khỏi các nguy cơ gây mất ổn định, tạo tiền đề để phát triển đất nước.

Trong điều kiện hiện nay, hợp tác vẫn là xu hướng chung của thế giới, tuy nhiên, bên cạnh hợp tác vẫn tiềm ẩn nguy cơ đối đầu trong quan hệ kinh tế, các nước lớn sử dụng sức mạnh kinh tế để uy hiếp về chính trị làm cho các quốc gia nhỏ, yếu phải phụ thuộc và có thể bị đồng hóa một bộ phận hoặc nhiều hơn. Bên cạnh đó, việc ứng dụng khoa học kỹ thuật đã bị lạc hậu được đưa vào nền kinh tế gây ra sự công kênh máy móc, lạc hậu về kỹ thuật cũng là nguy cơ đưa đất nước bị tụt hậu xa hơn về kinh tế.

Do đó, chúng ta cần nắm bắt kịp thời khoa học, công nghệ của thế giới hiện nay và vận dụng vào quá trình phát triển đất nước. Bên cạnh đó, chúng ta cần xây dựng, thiết lập quan hệ sản xuất phù hợp với sự phát triển của lực lượng sản xuất, tránh tình trạng “chảy máu chất xám” ở đội ngũ trí thức, nhất là trí thức trẻ tài năng.

Ba là, xây dựng thể trận lòng dân trong quan hệ quốc tế

Trong quan hệ quốc tế, Đảng ta đã khéo léo vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh vào các mối quan hệ quốc tế với các đối tác nhằm phát triển đất nước, đem lại lợi ích cho nhân dân, tạo ra điều kiện thuận lợi để nhân dân ta tham gia vào thị trường thế giới, đem lại thu nhập lớn cho đất nước và nhân dân, hướng đến mục tiêu “dân giàu, nước mạnh”. Đây là niềm tự hào của nhân dân ta càng tin tưởng hơn nữa vào sự lãnh đạo của Đảng, đưa doanh nghiệp của Việt Nam vươn ra thế giới. Do đó trong mối quan hệ của mình, Đảng

ta cần tạo ra nhiều cơ hội cho nhân dân tham gia vào thị trường thế giới. Trong nước, Đảng ta tiếp tục xây dựng các chính sách giúp người dân sản xuất ra hàng hóa chất lượng, đáp ứng được yêu cầu của quốc tế. Từ đó khơi dậy tinh thần xung kích của nhân dân trong lao động, sản xuất và bám chặt vào Đảng, niềm tin vào Đảng giúp nhân dân phát triển kinh tế, xây dựng cuộc sống ấm no, hạnh phúc.

Như vậy, mục đích của việc xây dựng thể trận lòng dân trong quan hệ quốc tế nhằm vận động toàn thể nhân dân cùng tham gia vào quá trình hội nhập quốc tế. Nhà nước sẽ hỗ trợ nhân dân tạo ra sản phẩm chất lượng cao, đáp ứng tốt các tiêu chuẩn quốc tế đưa ra nhằm tăng khả năng cạnh tranh trên thị trường quốc tế. Nhà nước cùng đồng hành với nhân dân trong quá trình sản xuất, tiêu thụ hàng hóa, xuất khẩu sang các nước. Từ đó, người dân sẽ yên tâm hơn, mạnh dạn hơn trong sản xuất, kinh doanh, trong quan hệ ngoại giao với các nước trên thế giới, không ngừng nâng cao chất lượng, năng suất sản phẩm, nâng cao uy tín của sản phẩm Việt Nam trên trường quốc tế. Để làm được điều đó, Đảng và Nhà nước cần có nhiều chủ trương, chính sách giúp đỡ, hỗ trợ người dân về con giống, nguyên liệu, về kỹ thuật thực hiện, kỹ năng kinh doanh, về nguồn vốn, đầu ra sản phẩm, những quy định và tiêu chuẩn quốc tế...

THẢO LUẬN

Qua kết quả nghiên cứu trên, chúng ta có thể thảo luận, đánh giá, góp ý thêm về một số vấn đề liên quan đến giải pháp tối ưu nhất, thiết thực nhất khi vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về hội nhập quốc tế trong giai đoạn hiện nay.

KẾT LUẬN

Qua hơn 35 năm đổi mới đất nước, Đảng Cộng sản Việt Nam đã vận dụng, phát triển sáng tạo đường lối hội nhập quốc tế, góp phần to lớn trong việc bảo vệ chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, giữ vững môi trường hòa bình, ổn định cùng phát triển. Trong quá trình hội nhập quốc tế, đến nay, Việt Nam đã có quan hệ ngoại giao với 189 trong 193 quốc gia thành viên Liên hợp quốc, tham gia các tổ chức quốc tế. Đặc biệt, vị thế của Việt Nam trên trường quốc tế không ngừng tăng lên, hoàn thành nhiều trọng trách quốc tế như Ủy viên không thường trực Hội đồng bảo an Liên hợp quốc, Hội nghị cấp cao Hiệp hội các Quốc gia Đông Nam Á, Hội nghị cấp cao Hội nghị thượng đỉnh Á - Âu, Hội nghị thượng đỉnh Diễn đàn Hợp tác Kinh tế châu Á - Thái Bình Dương, điều động cán bộ, chiến

sĩ tham gia lực lượng gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc. Nhờ vận dụng tư tưởng hội nhập quốc tế của Người, Đảng, Nhà nước ta đã tranh thủ được sự ủng hộ của bạn bè quốc tế, góp phần quan trọng vào những thắng lợi về vang của dân tộc trong thế kỷ XX, góp phần hoạch định đường lối đối ngoại, hội nhập quốc tế có hiệu quả trong sự nghiệp đổi mới hiện nay.

LỜI CẢM ƠN

Tác giả xin cảm ơn Trường Đại học Bách khoa, Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh đã hỗ trợ cho nghiên cứu này.

XUNG ĐỘT LỢI ÍCH

Bản thảo này không có xung đột lợi ích

ĐÓNG GÓP CỦA TÁC GIẢ

Tác giả đã tiếp cận nhiều nguồn tài liệu khác nhau, từ văn kiện của Đảng Cộng sản Việt Nam đến Hồ Chí Minh Toàn tập để làm rõ vấn đề Đảng Cộng sản Việt Nam vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về hội nhập quốc tế trong giai đoạn hiện nay. Cụ thể, tác giả làm rõ những luận điểm cơ bản của Chủ tịch Hồ Chí Minh về hội nhập quốc tế. Từ đó, tác giả trình bày việc Đảng ta vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong quá trình hội nhập quốc tế hiện nay. Qua đây, tác giả đề xuất một số giải pháp quan trọng nhằm tiếp tục vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về hội nhập quốc tế trong giai đoạn hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Hồ Chí Minh. Hồ Chí Minh Toàn tập, Tập 2. Hà Nội: Chính trị quốc gia Sự Thật; 2011;.
2. Hồ Chí Minh. Hồ Chí Minh Toàn tập, Tập 10. Hà Nội: Chính trị quốc gia Sự Thật; 2011;.
3. Hồ Chí Minh. Hồ Chí Minh Toàn tập, Tập 8. Hà Nội: Chính trị quốc gia Sự Thật; 2011;.
4. Hồ Chí Minh. Hồ Chí Minh Toàn tập, Tập 12. Hà Nội: Chính trị quốc gia Sự Thật; 2011;.
5. Hồ Chí Minh. Hồ Chí Minh Toàn tập, Tập 4. Hà Nội: Chính trị quốc gia Sự Thật; 2011;.
6. Hồ Chí Minh. Hồ Chí Minh Toàn tập, Tập 9. Hà Nội: Chính trị quốc gia Sự Thật; 2011;.
7. Hồ Chí Minh. Hồ Chí Minh Toàn tập, Tập 11. Hà Nội: Chính trị quốc gia Sự Thật; 2011;.
8. Đảng Cộng sản Việt Nam. Văn kiện Hội nghị Đại biểu toàn quốc thời kỳ đổi mới (Khóa VI, VII, VIII, IX), phần 1. Hà Nội: Chính trị quốc gia; 2010;.
9. Đảng Cộng sản Việt Nam. Văn kiện Đại hội Đảng thời kỳ đổi mới (phần II). Hà Nội: Chính trị quốc gia Sự thật; 2019;.
10. Đảng Cộng sản Việt Nam. Văn kiện Đảng toàn tập, tập 65. Hà Nội: Chính trị quốc gia; 2018;.
11. Đảng Cộng sản Việt Nam. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Tập 1. Hà Nội: Chính trị quốc gia Sự thật; 2021;.
12. Đảng Cộng sản Việt Nam. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VII. Hà Nội: Sự thật; 1991;.

The Communist Party of Vietnam applies Ho Chi Minh's ideology on the international integration in the current period

Phan Thi Thanh Huong*

ABSTRACT

From quite early on, President Ho Chi Minh was aware of the meaning and importance of international integration to contribute to the national liberation and development of the country, and preserving peace and stability in the region. According to him, the international integration process aims to bring many advantages to the struggle for the national independence and development. Nowadays, the international integration has become an urgent requirement of each country and ethnic group, and is taking place more and more widely, penetrating deeply into different fields and industries. It can be said that the international integration process affects most countries in the world. If we are alone and separate from this flow of the world, the development of the country can be significantly affected. Therefore, today, strengthening the application of President Ho Chi Minh's views in the current international integration process has a profound meaning. This is one of the extremely important motivations, contributing to promoting Vietnam's diplomatic relations and international integration to new heights, becoming more and more sustainable, deeper, and more effective, especially the international economic integration. For that reason, it is quite necessary to strengthen research on the Communist Party of Vietnam, applying Ho Chi Minh's ideology on the international integration in the current period, helping set guidelines and policies of the Party more closely and effectively.

Key words: The Communist Party of Vietnam, application, Ho Chi Minh's ideology, international integration, current

Ho Chi Minh City University of
Technology, VNUHCM, Vietnam

Correspondence

Phan Thi Thanh Huong, Ho Chi Minh
City University of Technology, VNUHCM,
Vietnam

Email: thanhhuong92@hcmut.edu.vn

History

- Received: 23-8-2023
- Accepted: 16-10-2023
- Published Online: 15-11-2023

DOI : <https://doi.org/10.32508/stdjssh.v7iS1.930>

Copyright

© VNUHCM Press. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International license.

Cite this article : Huong P T T. **The Communist Party of Vietnam applies Ho Chi Minh's ideology on the international integration in the current period.** *Sci. Tech. Dev. J. - Soc. Sci. Hum.* 2023, 7(S1):S98-S104.